

SLOVÉNEC,

listi
za podučenje naroda.

Cena za celo leto po pošti 2 gold. 20 kr., za pol leta 1 gold. 10 kr.; brez pošte za celo leto 1 gld. 40 kr., za pol leta 50 kr.,

za ene kvatre 30 kr. Posamesni listi po 3 kraje. Naročila prejemajo vse e. k. pošte, v Ljubljani pa založnik.

V poneděljk 10. Grudna 1849.

Kopitar in Prešerin.

Kopitar.

Kaj ti, pevec sloveči, prineseš dobriga sabo?
Bo li konec mešav kmalo Slovenceam sijal?

Prešerin.

Kaj bi, bratec prinesel? — Vesel sim serčno de pridem;
Malo — in mogel bi se novih učiti mešav!

Kopitar.

Ne razumem besed! Povej — preveč si prepaden!
Alj poezije preveč mar med Slovence gredó?

Prešerin.

Kaj še, bratec, pregnala me druga iz sveta je kuga:
Mislil sim, de si bil sám, pa je Kopitarjev več!

Malavašič.

Francè Kerpè.

Če zgodovino, kot pravično sodnico vprašamo, zakaj je toliko mož bolj za občinstvo, kakor za svojo domovino slovelo, — zakaj je toliko njih bolj zvonaj, kakor znotraj domovine znanih bilo, zakaj je toliko bistrournih in učenih rojakov si več zaslug za ptujstvo kakor za domovinstvo pridobilo, smemo in moramo reči, de zavoljo tega ni nam, njihovim naslednjikam se na persi terkati, kakor tudi ne, de so bili oni tega krivi. Nemila osoda jih je zanesla nevedama kam. Pač pa bi bilo nam sramota, če bi mož, ki so našimu narodu slava in lepota, v poznim času pozabljivosti ne oteli in ne pokazali, de je marsikter Slovenec tudi v ptujini oral, sejal in žel, in si tako slavno mesto med slavnimi možmi pridobil, kateri je še dan današnji učenim v dobrim spominju, narodu pa v slavo, kteriga sin je bil.

Sto in sto tacih mož ima slovenski narod, kateri so si posebno med Nemei slavno mesto pridobili, kateri bi, ako bi dan današnji živeli, gotovo svoji domovini v več kot enim ozeru čast delali.

Eden tacih, Bogú bodi potoženo, v domovini malo znanih mož je bil med družimi tudi Francè Kerpè.

Rojen je bil v Ljubljani 17. Listopada v letu 1747. Ukaželjnost se je že v nježni starosti v fantiču razodela. Ali nepremožnost očetova mu je marsiktere spodtikljeje pod noga metala. To še ni bilo dosti. Ravno ko mu je bilo podpore borniga očeta narbolj treba, mu je nemila smert tudi tega dobrotnika vzela. Sam sebi prepušen, vunder uka željni fant, ki je ravno v leta mladenča stopil, ni obupal. Njegova bistrornost in pridnost mu je med vsimi njegovimi tovarši kmalo lepo imé pridobila in blagosereniga namestovavca očeta v Lichtenberškim grofu dala. Če se je imel poprej z marsikakimi nadlogami bojevati, mu je ta sreča se bolj serce povzdignila. Dodelal je 26. Rožnika 1768, tadaj še ne popolnoma 17 let star, po vesvoljnim izpraševanju iz cele filozofije s častjo šole v Ljubljani. Vedoželjnost mu ni dala v domovini ostati. Napravi se tadaj in gre na Dunaj. Od leta 1769 do 1773 se je učil na Dunajski visoki šoli pravdoslovskih, deržavnih in zgodovinskih vednost.

V tisti dobi je učil na Dunajski visoki šoli dvorni posvetovavec Martini pravdoslovje. Kerpè je bil njegov učenec. Pa ne dovoljin, svojiga mojstra samo v šoli poslušati, je tudi zvnaj njegove pravdoslovske dela marljivo prebiral in pretresoval. Tisti čas je bilo za Leibnitz-Wolfovo filozofijo vse vnèto. Po Martiniovim navodu in iz vlastniga nagnjenja se je tudi naš Kerpè marljivo prime. Učil se je je, — jo ojstro pretresovaje, po tistočasnih modroslovcih Aleksander Baumgarten, Janez Juri Mayer, Baumeister, Feder, Ulrich, in toliko vednosti si je v tej učenosti pridobil, de je poslednje dve leti svojiga pravdoslovskiga uka Baumgartnovo logiko, metafiziko in splošno djanjsko filozofijo posamesne mladenče učil.

Desiravno se je za modroslovje tako gorko poganjal, vunder pravdoslovja ni nikadar iz nemar pustil, in pripravljaj se je za prvo ojstro izpraševanje iz pravdoslovskih vednost. Tisti čas je bil dvorni posvetovavec Martini vikši šolski vodja. Jezuitarjem so bile šole odvzete in po Martiniovim nasvetovanju je bilo sklenjeno, v učenike modroslovja posvetne možè in zlasti pravdoslovce izvoliti.

Nasvetoval je torej Martini našimu rojaku se samo modroslovja prijeti in se za učenje te vednosti oglasiti.

(Konec sledi.)

Premišljevanje.

(Konec.)

Obernite svoje oči po ravnim morju, in pregledjte to širjavo, kaj bote vidili? Morje pelje in buči, se vzdigne in valove podi, ko gore visoke; gorjè barki, gorjè mornarju, ki se znajde v taki nevarnosti! Valovi vzdignejo barko v merzli zrak, ali ta pade nisko zopet, in valovi široko odprejo svojo požrešnost jo pozreti in v globocino temno seboj vleči. Ozrite se in bote vidili kako njo objame, ko močne virige to černo zemljo, in hrepeneče

požre potoke in reke, ki iz daljnih krajev vanj perteko in se izustijo. Prašam vas, ali ni to vse skrivnost in nezapopadljivost, za nas kratkovidne in malo umne stvari?

Ozrite se po dolgo široki naravi, in zapopadete li, kako se znajde in zbere v gorah in hribih srebro in zlato, med in železo, kamen in sol; zapopadete li, kako se iz tih jezera rodijo in potoki obderžijo, in reke cedijo in vodniki napolnijo in studenci preživijo in izvirki pomladijo? In zapopadete rodovitnost zemlje?

Kmet razorje, skoplje, obseje in povlači, ali kaj je iz semenskiga zerna? Pod černo zemljo leži zakopano in skoraj bi se zjokal, ako bi ga ob mescu vunkaj izkopal in umerajočiga vidil, vse moje delo, vse moje terpljenje, vse oranje in sejanje, bi rekel je preč; ali poglej, zima pride, sneg odene zemljo, vse počiva, vse umera, vse pogine in zopet zima zgine, sonce prigrjeje, sneg se topi, tički pojó, narava zeleni in vse zopet v veselju kakor v nebeškim raju živi, in gujilo semensko zerno požene, zeleni in čez malo časa zraste, rumeni, dozori, in kmet pride in pogleda svojo prejšno žalost, ali kaj najde? Veselje in nebeški bogoslov; poznanje dozorjeno žito, ga posuši, spelje, omlati in stokrat pomnoženo ima zernje in stokrat plača svoj trud in svoje terpljenje, in pozabi dela težavo in pot in vročino. Ali ni to skrivnost?

Kaj hočem reči od vinske terte? Ta se oplete in priplete po kolu in od pridniga vinorejca podloženim podpiralu in cvete. Terda in pusta je jagoda, ali dež prilije in sonce prigrjeje, v jagodi se zbere mokrota, se pari in kuha, dokler je napolnjena in napeta. Potlej nam ta sok veselje dela, nam greje merzle persi, nam prežene skerbi in tamne misli, in veže prijatle in znani tovarše, in lice nam barva in rajanje vreda in pesmi vbera. Ali ni to skrivnost? Življenje podaja roko smerti, smert pozdravlja življenje; mi vidimo zgodbe in prihodke, ali uzrokov tih ne moremo zapopasti in razumeti.

Ali ni človek sam sebi skrivnost? Poglejte tega in vidili bote v njemu zdaj angeljca in zdaj hudodelnika, zdaj dobrotnika, zdaj trinoga, zdaj svetnika in zdaj tolovaja, zdaj bogoslovi in zdaj kolne, zdaj daja in zdaj ropa in krade, zdaj pomaga in zdaj mori, zdaj reši in zdaj pokonča. Strast premaguje, stanovitnost se vklanja strasti, samozatajevanje se zoperstavi slasti, slast omajuje in ošibuje samozatajevanje.

Pamet se vojskuje s poželjenjem, poželjenje vstavlja pamet. Človek je z dvojiga sostavljen, z eniga vidljiviga trupla in iz nevidljive duše, iz umerjočiga telesa in iz neumerjočiga duha, iz časniga mesa in iz večniga življenja. — Pa vunder se ta dva dela vkupaj bratita in vežeta in edinita, kakor de bi nobeniga razločka med njima ne bilo, brez pomišljenja, de se bota ločila, in eden družiga zapustila.

Ali ni tudi to resnična skrivnost?

Ali ni stvarjenje, ni odrešenje, ni posvečenje človeka skrivnost? O skrivnost nezapopadljiva Boga očeta, Sina in svetiga Duha, edini Bog v trojni osebi, edini gospod in poglavar vsiga

stvarjenja, pred teboj padem na koléna, te molim, častim in hvalim. Sveta trojica v tebi častim jez edinost oseb, veličastva in bitja; tebe častim jez, katero nikdar ne nehajo častiti in hvaliti angelji in arhangelji, kerubini in serafini, oni vedno vpijejo: Sveti, sveti, sveti Bog na višavi, slava Bogu Sabaot, nebesa in zemlja so polne njega slave in časti. Po višavah se razlega njega čast, po nižavah se prikazuje njega hvala, po hribih se razširja njega slava, po dolinah raste guje njega veličastvo in neskončnost.

S trepetanjem se približujejo angeljci in kerubini sedežu mogočnega stvarnika, ti grešni človek pa le s trepetanjem povzdigni svoje misli in želje proti nebesam in prosi ga, de le tvojo duso enkrat po ločnji od telesa vzame gori v večni raj, kjer ni terpljenja ne žalosti, kjer ne teko grenke solze, kjer je vse večno in nikdar še občutljeno veselje, de te vzame v domovanje pripravljeno od vekomaj do vekomaj. *Fr. Kutezov.*

(Iz „Adolescenza“.)

Prošnja do slovenskih pisavcov in vrednikov.

1. Kdor se na slovstvo po Slovenskim le nekoličko ozre, pač lahko vidi, kako veselo in obilo pri nas knjižtvo in časopisensstvo napreduje: smem reči, de za vsih dob v enim mesecu dalje pospevamo, kakor nekdej v petdesetih letih. Novi duh presvete, nagloma prederši veliki kos našiga sveta, je tudi k nam pač tako nenadejama dihnil, de ga toliko vekov k narodni smerti obsojeni ne moremo kmalo v domači živel spodobno sprejeti: nam je naimer neobhodno treba, ga deloma v stare, iz ljudstva vzete, in deloma še veliko več v nove, ter od soplemennih bratov slposojene oblike in izraze vjemati. Potlej ker izobrazja, z vekom shodna, ako ima tečniga obstanka biti, se v narod, de bi njegova vlastina postala, proti pretekali in v njem raztopiti mora, vstane domorodcam dolžnost, priličnih posredkov iskati in obračati, de se tudi v narodnim razvitku zaostavšim in kezneje preumljenim na pomoč prispeje.

Narperve nam je za dobre oblike — izraske — besede, de bi v nje vsekolike prikazni zdaj vejočiga duha sprejemati mogli, skerbeti. Takove pak:

1) Iz skrivniga krila svojiga lastniga naroda, uže gotove, izvikšiga menim de zastarete, ker do sedanje dobe nepotrebavane, ali le malokdej rabljene, pak ugodne marljivo jemljemo, ter je v občinstvo kakor najpriležnejše razpravljamo. Ta nabira besedi po domovini bode kazala, de jih je prečudo odnekdej prav Slovenskih, de si ravno nje vragovi naše ožive za Hervaške itd. Bog se mi duše usmili! neumno kolnejo.

Vlastenci so tadaj prošeni in po ljubezni, ko jo imajo do svoje mile vlasti, tudi vezani, takošne izraze in besede izmed ljudi najavo spravljati, kakor v naših časopisih kdor bodi lepe priklade osledijo; to se pač ve, de v nemar pustivši hudobni razložek med Krajskim, Štajerskim in Koroškim, ker

„Bratje Slovenci smo, Svobodo ljubimo“ itd.

V razgled rečeniga stoj tu mervica: Boč (Wolsch) imé bokovite gore nad Poljčanami više Rogatca: koren je bok, boč bočiti se (sich werfen), kakor deske, doge itd.; doleti — zadolevati (ausreichen, gewachsen sein); čigati (lauern); meriti (zielen); nameriti (treffen); nikuoti (sich senken) odtoda Pognigl (recessus); čin (That, Art, Rang); pričeščenje s. Communion, kakor ti comparticipatio; čest (Stück, Theil); v ir (?) iti (abgehen, mangeln); predeno (Strähne); peter (Stock, Stockwerck); pleta (Falte); pozirati (merken); mest (Rahe); cenni (wohlfeil); lanita (Wange); toľiti (besänftigen); dresel (düster); trositi (zehren, brauchen); trošek (Kosten, Auslage); strošek (Kost, Zehrung); prisoj (Sonnenseite); osoj (Schattenseite); kvar (Schade); kvarni — kvarljiv (schädlich); čud ž. (Laune, Ungeziefer, Wild); terščela (Rohr, Kiel, überhaupt); loditi (locken, bethören); vedomec (Zauberer); videlo (Specktakel); cestiti (kastroiren); beč (Kummer); svetstvo (Sakrament); leč (Fallstrik, Schlinge, Thürangel); gaditi (tadeln); nasad (Stiel, Schaft); naboženstvo (Religion); bar (wenigstens); bran (Gitterthurm); kor—kakor (wie); nego—ner (als, sondern); vethi (alt, abgetragen); robiti (fällen); goditi (zeitigen, tauglich machen, treffen, rathen); odtoda ugoniti, ugodniti, gadati (errathen); somnja (Verdacht); somnežljiv (verdächtig, voller Verdacht); sen ž. (Hütte, Saal); podsenje (Vorhaus, Halle); zobača (Säge); slutiti (ahnen); sija (Kragen); čir (Eiterbeule); račiti (belieben, geneigt sein); prijati (wünschen, gratuliren); leha (Ackerbeet); odtoda toľiko vlastnih imen: Lehe leb — lebanja (Hirnschale); mersiti (Fleischspeisen essen); sadavjak (Baumgarten); teg (Tagewerk); težak (Tagelöhner); najem (Miethe, Pacht, Lohn) itd. vse tudi v drugih narečjih znane, tihama zadeva:

O fortunatos natos, bona si sua norint!! Ako se tedaj narodski izrazivati in izobrazivati, kanimo, in ne tujinski, pazno prestregajmo brez vse spodtike govoreče ljudstvo!

2) Ker se je pak vladanje, uredovanje, učenje in izobrazivanje našiga naroda veliko stoletij samo v tujščini godilo, ktera je naš domači jezik, to od svojiga stroma deržavljanski oskerhneno vejo, nemilo deržala in davila, si imamo izraze, ktere še v svojim narečji grešamo, v dostavo in popravo od drugod uže gotove posojevati, in sicer narpred od bližesnjih bratov, najmer od Jugoslavjanov, ker je jih slika nam narbolje prilika. — Tode dostikrat bomo prisiljeni, še si tudi inam v zlahto po potrebne besede hoditi, posebno po vedstvene in umstvene, k dalješnjim soplemlnikom, kteri so v slovstvi naj više uspeli. V tem zadnjim oziru se nam res bodo Česki izrazi s svojo obilnostjo, pravostjo, kratkostjo in lično okroglostjo narveč prikupovali. Na primer jih nekaj:

Veda (Wissenschaft); uma (Kunst); krasoveda (Aesthetik); ločba (Chemie); orba (Ackerbau); svetlovina (Lichtstoff);

vodik (Wasserstoff); gasivo (Feuerlöschmaterial); meščanosta (Bürgermeister); občan (Staatsbürger); vlada (Regierung); molnilo (Elektrisirmaschine); osovijnost (Individualität); seljanka (Ekloge); dralo (Magnetismus); stavopis (Statistik); skum (Theorie); sada (These); zasada (Grundsatz); spevomer (Prosodie); uredovna (Amtsgebäude); samotežnica (Locomotive). itd.

Za ti namen priporočim sledeče slavjanske slovnike, dokler še vseslavjanskega kakor bi ga trebalo, ne imamo:

a) Ilirske: „Mali rečnik“ od Jozipa Drobniča. V Beču 1846—49. Ilirisch-deutsch-italienisch in Deutsch-ilirisch-italienisch. — „Nemačko-ilirski slovar“, sestavljen po J. Mažuraniču i Dr. J. Uzariču. V Zagrebu 1842. „Srbski rečnik“, skupil Vuk Stefanovič. V Beču 1848.

b) Česke: „Auplny slovnicek“ českeho in nemeckeho jezika. Sepsal Dr. J. P. Jordan. Stereotipausgabe. Leipzig, 1847. Böhmisch-deutsch in Deutsch-böhmisch za 1 gold sr. — „Vollständiges Taschen-Wörterbuch der čehoslavischen und deutschen Sprache“ von J. N. Konečný. Wien 1845. Čehisch-deutsch in Deutsch-čehisch. — „Slovník česko-nemecky“ Jos. Jungmana. Prag 1835. V 5 golenih delih, najizvrstnejše slovníčko delo. — „Slovar Slovenski“ (slowakisch) od Ant. Bernolaka. V Budi 1825. 1. Slovakisch-lateinisch-Deutsch-ungarisch. 2. Ungarisch-slovakisch. 3. Lateinisch-slovakisch. 4. Deutsch-slovakisch.

(Dalje sledí.)

(Slov. Nov.)

Razne drobtinice.

* V poslednjim listu smo opominje dali, kako se je po zimi zadržati. Pozabili smo pa važne reči opomniti, ktera je na Slovenskim še tako negamna, de se skorej vsak ptujec nad njo spodtkuje in nas zavoljo nje graja. Pozabili smo namreč dimnikov opomniti.

De so dimniki pri hišah silno potrebna reč, našim umnim kmetam ni treba dokazovati. Poslednje leta so si slovenski kmetje tudi zlo prizadjali, z novimi pohištvii tudi nove, varne dimnike narediti. Pa vunder se še tu in tam vidi dimnik stare šege. V nizki koči, leseni, s slamo kriti, kuka nekaj izpod strehe, kar je bolj razriti strehi, kakor dimniku podobno. Kako je taka naprava silno prilozna za ogenj! Zidajte si dimnike visoke, prostorne, snažite jih o pravim času in zdravje in premožente si bote zavarovali!

Drobtinice iz živalstva.

Mravlje in njih vojske.

Učeni Oken piše od mravelj: Desiravno se zdi, de med mravljami zgolj ljubezin, enovoljnost in enakost gospodari, se vunder vzajemno zaterajo, kadar se jih preveč zarodí. Ne nastavljajo si pa zanj, se neposlužijo zvičaj in ogleduhov, kakor marsikteri drugi marčesi. To je krivo, de se nekrivne mravlje dostikrat same vjamejo. Sprimejo se pa

na javnim borisu in v dobro vredjenih armadah. Tudi če druge marčese napadejo, storé to vselej očitno, brez ovinkov.

V vročih deželah se lotijo celó miš in podgan, pri nas jih pa oglodajo mrtve, kakor martinčke, in njih narveči sovražniki in narveči živali, katerih se lotijo, so kebri in berbei. Njih orožje so čeljusti, majhno zelo in kisli strup, ktero kožo nekoliko orudeči. Med njimi so pa delavci sami vgodni za vojsko, drugi se koj v beg podajo, če kaj veljá. Nezelate ranijo narprej život in si prizadevajo, urno zadnji del svojiga života in strup v rano spraviti. Če je sovražnik bolj dalječ od njih, se sklonejo, porinejo trebuh med nožice in brizgnejo strup dalječ, kolikor morejo. Tako je dostikrat v vsiga verha mravljiša kot dež viditi, kteri ima duh kakor žgano žveplo. Med vsimi sovražniki se pa mravelj družiga plemena narbolj boje. Med njimi pa narmajnsi niso, katerih se je nar menj bati, ker se njih več ob enim nožič večjih oklene, jih sim ter tje vlačijo in jim ne pusté pobegniti. Čuditi se je nad njihno zlobo v bojih. Rajši si dajo nožice izdreti, kakor odjenjajo. Dostikrat obtičé odtergane glayice ali cele trupla na nogah lazijočih. Tako se zagrižejo.

V boju mravelj z enako velikimi mravljami premagajo tiste, ktere imajo dvakrat prešinjen život, kakor na priliko, rudeče, katerih plčenja se je mravljam bati. V naših krajih so narmanjsi zelate. Ktere so večí, napadejo majnsi neprevidama, jih zgrabijo zgorej na životu in jih zadavijo s čelustmi. Ako pa majnsi mravlje to izpazijo, grejo po druge, katerih cele trume prilazijo. Kojnske mravlje pridejo iz svojiga dupla do izhodiša kervavorudečih, ktere so za polovico majnsi, pa jih je veliko več po številu, se tudi pogumniši branijo, pa vunder vedel omagajo in se potem več kot 50 čevljev dalječ preselijo in vse sabo vzamejo, kar jim je ljubo in drago. Potama nastavijo majhne trope na stražo, ktere pridijočo konjsko mravljvo zdajci napadejo. Ena ji skoči na život, se oklene njene glave in jo polije s strupam. Valjate se pa ena čez drugo; nazadnje prídijo druge v pomoč in jih z grizenjem umoré ali pa vjamejo.

Če pa kdo pravne vojske gledati hoče, mora v gojzde iti, kjer rudečerujave mravlje čez vse memogredoče merčese gospodujejo in z mravljami družib plemén vojske imajo; kakor so jih v srednji dobi sosedne mesta med sabo imele. Včasí greste armadi iz dveh mravljiš, ki čez sto stopin eno od drugiga ležite, v tolikim številu ena nad drugo, de celo pot dva čevlja na širjavo pokrivajo in v sredi se tepejo. Jezera se rujejo po samim in si prizadevajo se s čeljustmi v sužnost vleči. Borise ima blizo tri čevlje na štirjaško širjavo in diši hudo po mravljiški kislini. Povsod leže mrtve mravlje s strupam pokrite, ko se med tem cele trume in verste za noge in čeljusti derzé in sim ter tje vlačijo. Boj se začne navadno med dvema, ktere se s čeljustmi sprimate, sklonete, de bi si vzajemno s strupam zavdale, potem se zvernete po strani in se rujete tako dolgo v prahu, de tretja pride in premago določi. Včasí jih pa več priteče in se zgrabijo pri nogah, tako de se jih včasí šest do deset sprime. Proti večeru se vmaknete obe armadi v svoje mesta zapustivši umorjene, vjete pa sabo vlečeje. Pred sončnim izhodom gredo pa zopet še veliko zlobniši v boj, borise se razprostri do šest čevljev širjave. Proti poldnevu se zamore močnejši armada že deset čevljev dalje premakniti. Pebojnost je toliko, se jih more človek dražiti, brez de bi

na-nj plezale. Nar-bolj čudno je pa, de se mravlje spoznajo in prijatlice od sovražnic razločiti znajo. Napadejo se sicer vedno z odpertimi čeljustmi; primejo se včasih tudi; pa kmalo zopet odjenjajo in se dergljajo s čutnimi rožički, če so iz eniga mravljiša. Med bojevanjem se vunder v mravljišu vse opravila izgotovljajo, in vedno vlačijo nekatere vjetnice dam, ko druge v boju ostanejo in druge v gojzd po živeža grejo. O dežju se armade vmaknejo in se ogibajo prihodnje soseske mravljiš družih.

Mali učeni.

Sin bogatiga kupca v Lipnici je imel srečo, de so njegovi oče veliko izdajali, de bi ga zgodaj mnogoterih jezikov naučili. Pri tem je imel pa nesrečo, de so ga nepametni ljudje silno silno hvalili. Kadar se je kaj noviga naučil. To mu je nos zlo zavihalo in na vso moč se je prizadeval, ne de bi umen in pobožen človek bil, ampak de bi ga ljudje hvalili. Kmalu se je mnogih reči še precej naučil. Pa ravno tako je tudi bolj ošaben prihajal, in mislil je, de sme vse ljudi zaničevati, od katerih je mislil, de ne vejo toliko, kolikor on, in ni pomislil, de vtegnejo več družih, bolj koristnih reči znati. V hišo njegoviga očeta je prišel vsak teden neki mladi človek s kmetov, kateri je živeža v hišo nosil. Nad tem se je hotel posebno nositi, ker ga je prostiga človeka mislil, ki se ni ničesar učil. Zdaj ga je vprašal: „Jakob, ali veš morde, kako velika je luna?“ — in če mu je Jakob v svoji nevednosti odgovoril: „I, kakor dno soda“, — se je hotel mali bebec smehú razpočiti in imenoval ga je bedastiga kmetiškiga cepca. Zdaj je njegovo obleko grajal, zdaj njegove od dela žuljaste roke. Rekel je, de ima slonovo kožo na njih, ki bi bila za podplate dobra. Jakob je vse te bedosti voljno poslušal in se po svoji pameti le čudil, kako de morejo imenitni ljudje iz svojih otroc take opice izrediti.

Enkrat se pelje kupec z nekimi svoje žlahte na kmete za kratek čas in vzame učeniga mladiga gospodka tudi sabo. Ta ni nobene priložnosti zamudil se učeniga pokazati. Ko po jedi v gojzd na sprehod grede, zapusti družino in gre kakor kdo, ki kaj posebniga premišluje, sam v germovje, ker je slišal, de učeni možje včasih tako delajo. Ko je njegova žlahta to vidila in se bala, de bi zašel, je mislil, de čast od njega terja, de mora rés, ali vsaj po videsu zaíti, in veselil se je že v duhu, kako bodo starši tarnali, ga iskali, pomilovali in potem prosili, prihodnje ne več tako v svojim učenim premišljevanju zaíti. Gre tada dalje in dalje, zdaj na desno, zdaj na levo, zdaj naprej, de poslednjič sam ni vedil, od kod je prišel in kam ima iti. Ves preplašen obstane in si ne vé ne svetovati ne pomagati. Kliče, joka, pa zastonj! Ni bilo nikogar, ki bi mu bil odgovoril. Strah je njegovim nogam perute dal: tekel je kakor mlada serna, ki je svojo mater zgubila in skozi germovje in gošavo, in trésel se je na celim životu kakor topolovo listje.

(Konec sledi.)

Založnik: *J. Giontini.* — Odgovorni vrednik: *Fr. Malavašič.*

Natiskar *J. Blažnik* v Ljubljani.